

Høringsnotat til kommunal- og forvaltningskomiteen: Meld. St. 6 (2018-2019) Oppgaver til nye regioner

Oppland og Hedmark fylkeskommuner har fulgt opp stortingsvedtaket om å slå seg sammen til tross for at begge fylkesting stemte imot. Vi ser derimot svært positivt på ekspertutvalgets innstilling med tanke på overføring av oppgaver til folkevalgt regionalt nivå. Regjeringa har selv uttalt at dette er en demokratireform og vi forventer at det blir fulgt opp med overføring av oppgaver og ressurser.

Regional utviklingsaktør

Fylkeskommunen har i dag en viktig samfunnsutviklerrolle, som ifølge regjeringa skal bli styrket i denne reformen. Utbygging av bredbånd er i dag en statlig oppgave, men vi som fylkeskommune kan ta ansvar for å drive frem og administrere utbygging. Vi er fornøyd med at meldingen konkluderer med at støtteordninger til utbygging av bredbånd i sin helhet flyttes til fylkeskommunen i 2020. Forutsetningen er at det stilles opp med statlige midler som står i forhold til det reelle behovet i fylkene. Videre blir det viktig å avklare hvilken rolle Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) skal ha i framtida. I dag legges Nkom sine dekningsundersøkelser til grunn for tildeling av tilskudd. Fra kalkulasjonsgrunnlaget for tildeling i 2018 fikk vi opplyst at i Oppland har vi bare 10 husholdninger i hvite områder. Dette er helt klart positivt feil. Våre dekningsundersøkinger viser et stort antall adresser i helt hvite områder i Oppland. Derfor vil det være avgjørende at kjennskapen til lokale forhold blir vektlagt, slik at Nkom ikke blir et faglig overprøvingsorgan.

Befolkningen vår krever bredbånd og vi anser høyhastighetsinternett som en like viktig del av infrastrukturen som vann, kloakk, vei og strøm. På bakgrunn av dette er det derfor uforståelig for Oppland fylkeskommune at Regjeringa nå kutter i regionale utviklingsmidler, altså de midlene vi skal bruke til utvikling av bredbånd, samtidig som de i meldingen sier at tilrettelegging for utbyggingen av bredbånd er en åpenbar samfunnsutviklingsoppgave som fylkeskommunen skal ha.

Kultur og kulturarv

Oppland fylkeskommune gjør det svært godt innen feltene kultur og kulturarv, og ser svært positivt på at mange oppgaver er foreslått overført til fylkeskommunen. Ekspertutvalget er tydelige på at en overføring i disse sektorene er riktig og viktig, og vi forventer at det gjennomføres i tråd med intensjonen i regionreformen.

Kommunene er bærebjelken i kulturlivet, og fylkeskommunen har i dag tett kontakt med kommunene og kjenner det lokale og regionale kulturlivet godt. Dagens modell med en tredelt finansiering medfører i praksis at staten tar beslutninger uten å kjenne kulturlivet godt nok hverken lokalt eller regionalt. En overføring av oppgavene vil helt klart bidra til at fylkeskommunen kan ta beslutninger på bakgrunn av langsiktige og regionale prioriteringer. Flere utredninger, blant annet fra Regionalisering av kulturpolitikken i 2016 og fra Oxford Research i 2018, viser med tydelighet at en av fordelene med overføring av oppgaver til regionalt nivå styrker dialogen mellom kommune, fylkeskommune og stat, som igjen vil gi bedre samkjøring av virkemidler på kunst- og kulturområdet, som igjen vil styrke det lokale kulturlivet og tilbudet til innbyggerne våre.

Kultur er også i stor grad knyttet sammen med andre viktige regionale områder som næringsliv, turisme, attraktivitet og omdømme. Med en overføring av ansvar og oppgaver kan fylkeskommunen se kultur i en større sammenheng. Ved å samle flere oppgaver hos fylkeskommunen kan vi i større grad jobbe på tvers og helhetlig på flere fagfelt. Oppland fylkeskommune ser frem til at Kulturmeldingen blir fremlagt og forventer at ekspertutvalgets forslaget til overføring av ansvar og oppgaver er å finne i denne meldingen.

Når det gjelder kulturarv, ønsker vi å rose departementet og Riksantikvarens prosess. Vi ser at deres konklusjon i stor grad peker i den retning vi hadde dialog om underveis. Vi støtter derfor i stor grad Riksantikvarens uttalelse om overføring av oppgaver. Vi vil likevel påpeke at det er utfordrende for fylkeskommunen å jobbe med kulturarv i et verdiskapingsperspektiv når flere av de sentrale oppgavene ligger hos fylkesmannen. Kulturarv er knyttet spesielt til landbruk og miljø, og for å få en god offentlig forvaltning av kulturarv er det svært viktig å få overført disse oppgavene til regionalt nivå.

Vi vil bare avslutte med å være tydelig på at det må følge ressurser med oppgavene, hvis ikke blir det bare ord på papir og ingen reell demokratireform. Vi vil også understreke betydningen av god involvering fra fylkeskommunens side i prosessen med utredninger videre.